

Информационна бележка относно отмяната на санкциите на ЕС

съгласно

Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД)

Брюксел, 16 януари 2016 г.

Последно актуализиран на 2 юни 2020 г.

1. Въведение

1.1. Контекст и общо описание

Европейският съюз (ЕС) е подчертавал последователно категоричния си ангажимент и неизменна подкрепа за Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД). Одобрен единодушно от Съвета за сигурност на ООН чрез Резолюция 2231, СВПД е основен елемент на международната система за неразпространение на ядрено оръжие и постижение на многостранната дипломатия.

Настоящата информационна бележка¹ се публикува в съответствие с посочения в точка 27 от СВПД доброволен ангажимент между ЕЗ/ЕС+3 (Франция, Германия, Обединеното кралство, върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Китай, Руската федерация и Съединените щати (САЩ)²) и Ислямска република Иран за издаване на съответните насоки относно подробностите във връзка със санкциите или ограничителните мерки, които трябва да бъдат отменени съгласно СВПД³.

Целта на информационната бележка е да се предостави практическа информация на всички заинтересовани страни за ангажиментите, съдържащи се в СВПД във връзка с отмяната на санкциите, приетите на равнище ЕС мерки за изпълнение на тези ангажименти и различните практически етапи на този процес.

На 7 март 2019 г. правителството на Обединеното кралство представи в националния парламент разпоредбите относно Иран (санкции) (ядрена програма) (излизане от ЕС) от 2019 г. Тези разпоредби (които ще влязат изцяло в сила, след като Обединеното кралство излезе от ЕС и вече не прилага режима на ЕС) и съответните насоки ще възпроизведат в правото на Обединеното кралство въздействието на режима на ЕС за санкции във връзка с ядрената програма на Иран, както е предвидено в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета.

Настоящата информационна бележка е структурирана по следния начин:

- в раздел 1 е представена структурата на СВПД;
- в раздел 2 се описват сроковете за изпълнение на свързаните със санкциите ангажименти по линия на СВПД (план за изпълнение);

¹ Следва да се отбележи, че настоящата информационна бележка не е правно обвързваща и е съставена само с илюстративна цел.

² На 8 май 2018 г. САЩ обявиха оттеглянето си от СВПД. За повече информация вж. раздел 7.

³ В правните актове на ЕС вместо „санкции“ се използва понятието „ограничителни мерки“. За целите на настоящата информационна бележка понятията „санкции“ и „ограничителни мерки“ са използвани като синоними.

- в раздел 3 е представено подробно описание на санкциите, които се отменят съгласно СВПД, считано от датата на изпълнение;
- в раздел 4 се съдържа преглед на законодателната рамка на ЕС в тази област;
- в раздел 5 се описват подробно санкциите или ограничителните мерки на ЕС, които остават в сила след датата на изпълнение. Този раздел включва също и общо описание на канала на доставките;
- в раздел 6 са представени санкциите на ЕС, които не са свързани с ядрени дейности и които продължават да са в сила, тъй като те не са засегнати от СВПД;
- в раздел 7 се предоставя информация и кратко обобщение на мерките, предприети от ЕС след съобщението на САЩ от 8 май 2018 г. за оттегляне от СВПД и за повторно налагане на по-рано отменени санкции;
- в раздел 8 чрез въпроси и отговори се разглеждат практическите аспекти на СВПД. Данните за този раздел бяха предоставени от държавите — членки на ЕС, бизнес средите и други заинтересовани страни;
- в раздел 9 се съдържа списък на основните референтни документи и съответните връзки.

1.2. Обща информация за СВПД

На 14 юли 2015 г. ЕЗ/ЕС+3 (Китай, Франция, Германия, Руската федерация, Обединеното кралство и САЩ⁴ заедно с върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност) и Ислямска република Иран постигнаха споразумение за СВПД. Пълното изпълнение на СВПД ще гарантира изключително мирния характер на ядрената програма на Иран.

СВПД ще доведе до цялостна отмяна на всички санкции на Съвета за сигурност на ООН, както и на многостранните⁵ и националните санкции във връзка с ядрената програма на Иран. СВПД се основава на поетапен подход и включва реципрочни ангажименти, определени в споразумението, и е одобрен от Съвета за сигурност на ООН⁶.

⁴ На 8 май 2018 г. САЩ обявиха оттеглянето си от СВПД. За повече информация вж. раздел 7.

⁵ За целите на СВПД и настоящата информационна бележка понятието „многостранни санкции“ обхваща ограничителните мерки на ЕС.

⁶ Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН, приета на 20 юли 2015 г.

Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН утвърждава СВПД и настоятелно приканва за пълното изпълнение на плана за действие по установения в него график. В резолюцията всички държави членки, регионални и международни организации се призовават да предприемат необходимите действия, за да се подпомогне изпълнението на СВПД, включително чрез действия, съобразени с плана за изпълнение, изложен в СВПД, и с резолюцията, и чрез въздържане от действия, които възпрепятстват изпълнението на ангажиментите по линия на СВПД.

В Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН се отбелязва също така прекратяването на разпоредбите на предходни резолюции и на други мерки, предвидени в същата резолюция, като държавите членки се приканват да вземат надлежно под внимание тези промени. Освен това се подчертава, че СВПД спомага за насърчаването и улесняването на развитието на нормални икономически и търговски отношения и сътрудничество с Иран.

1.3. Структура на СВПД

СВПД съдържа общ раздел за основното съдържание на споразумението: преамбюл и общи разпоредби, ядрени въпроси, санкции, план за изпълнение и механизъм за решаване на спорове, като освен това има и пет приложения⁷. За целите на настоящата информационна бележка от съществено значение са приложение II (санкции) и приложение V (план за изпълнение): в приложение II се определя точно кои санкции са били и ще бъдат отменени, а в приложение V се описва срокът за изпълнението на СВПД, включително отмяната на санкциите.

Приложение IV е посветено на ролята на съвместната комисия, създадена да наблюдава изпълнението на СВПД и да осъществява предвидените в него функции. Съвместната комисия разглежда и въпроси, произтичащи от изпълнението на СВПД. Въз основа на приложение IV бяха създадени работната група за доставките и работната група за прилагане на отмяната на санкциите. Върховният представител координира работата на съвместната комисия и двете работни групи.

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) има съществена и независима роля и съгласно Резолюция 2231 на Съвета за сигурност от нея се иска да наблюдава и проверява изпълнението на доброволните мерки в ядрената област, описани в СВПД. МААЕ предоставя редовно актуализирана информация на Управителния съвет и на Съвета за сигурност на ООН.

⁷ Приложение I: Мерки в ядрената област, приложение II: Ангажименти, свързани със санкции, приложение III: Сътрудничество в ядрената област за граждански цели, приложение IV: Съвместна комисия и приложение V: план за изпълнение.

1.4. Оттегляне на САЩ от СВПД

На 8 май 2018 г. САЩ обявиха оттеглянето си от СВПД и впоследствие наложиха отново отменените преди това свои санкции на два етапа: съответно на 7 август и 5 ноември 2018 г.

ЕС изразява дълбоко съжаление от това решение, но остава изцяло ангажиран с постоянното, пълно и ефективно изпълнение на СВПД, докато Иран също спазва изцяло ангажиментите си в ядрената област. Отмяната на санкциите в ядрената област, която дава възможност за нормализиране на търговските и икономическите отношения с Иран, представлява съществена част от СВПД.

ЕС не признава извънтериториалното прилагане на едностранните санкции на САЩ и предприе редица мерки, за да гарантира продължаването на законната търговия между ЕС и Иран. Те са описани подробно в раздел 7.

2. График

Приложение V към СВПД съдържа план за изпълнение, описващ последователността и стъпките, които трябва да се извършат съгласно разпоредбите на СВПД. Разграничават се пет основни момента от този процес: датата на финализиране, датата на приемане, датата на изпълнение, датата на преход и датата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН.

2.1. Дата на финализиране

Финализирането се състоя на 14 юли 2015 г., когато преговорите по СВПД приключиха успешно и планът беше одобрен от Е3/ЕС+3 и Иран. Вследствие на това на 20 юли 2015 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 2231 (2015). На същата дата Съветът на ЕС прие заключения, в които изрази пълната си подкрепа за Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН⁸.

2.2. Дата на приемане

Датата на приемане е датата, на която СВПД влезе в сила, а именно 18 октомври 2015 г. Иран започна изпълнението на своите ангажименти в ядрената област. ЕС започна необходимата подготовка за отмяната на санкциите във връзка с ядрената дейност, както е определено в СВПД.

ЕС прие необходимите правни актове, за да отмени всички свои икономически и финансови санкции във връзка с ядрената програма на Иран⁹, както е предвидено в СВПД¹⁰. Законодателният пакет на ЕС, приет на 18 октомври 2015 г., влезе в сила едва на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.)¹¹.

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2015/07/20/fac-iran/>

⁹ Повече информация за правните актове на ЕС се намира в раздел 4 относно законодателната рамка.

¹⁰ Съгласно посоченото в раздел 16.1 от приложение V към СВПД.

¹¹ Повече информация за правните актове на ЕС се намира в раздел 4 относно законодателната рамка.

2.3. Дата на изпълнение

Датата на изпълнение е 16 януари 2016 г. — денят, в който МААЕ извърши проверка на изпълнението от страна на Иран на мерките в ядрената област¹², а същевременно ЕЗ/ЕС+ 3 предприеха действията¹³, за които са поели ангажимент в СВПД.

На датата на изпълнение генералният директор на МААЕ представи доклад до Управителния съвет на МААЕ и до Съвета за сигурност на ООН, в който потвърди, че Иран е взел мерките, определени в точки 15.1—15.11 от приложение V към СВПД, и икономическите и финансовите санкции във връзка с ядрената програма¹⁴ на Иран бяха отменени. На същия ден ЕС публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* правен акт и свързаното с него известие с основната цел да потвърди, че приетото на датата на приемане законодателство следва да се прилага¹⁵. Отменените санкции са описани подробно в раздел 4 от настоящата информационна бележка.

На датата на изпълнение ограниченото облекчение на санкциите, предоставено на Иран по силата на временното споразумение от 2013 г. (съвместния план за действие — СПД)¹⁶, беше заменено с отмяната на всички икономически и финансови санкции във връзка с ядрената програма на Иран в съответствие със СВПД.

2.4. Дата на преход

Датата на преход е 8 години след датата на приемане (18 октомври 2023 г.) или по-рано въз основа на доклад на генералния директор на МААЕ до Управителния съвет на МААЕ и едновременно с това до Съвета за сигурност на ООН, в който се посочва констатацията на МААЕ, че всички ядрени материали в Иран продължават да се използват само за мирни цели (по-обща констатация). На тази дата ЕС ще отмени санкциите във връзка с разпространението¹⁷, включително санкциите по отношение на оръжията и ракетните технологии и свързаните с тях лица и образувания. Всички разпоредби на Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, които са били временно спрени от датата на изпълнение, ще бъдат прекратени на датата на преход.

2.5. Дата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН

¹² Съгласно посоченото в точка 15 от приложение V към СВПД.

¹³ Съгласно посоченото в точки 16 и 17 от приложение V към СВПД.

¹⁴ Съгласно посоченото в раздели 16.1—16.4 от приложение V към СВПД.

¹⁵ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 1, вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863.

¹⁶ Като част от съвместния план за действие на 20 януари 2014 г. ЕС спря санкциите за нефтохимическите продукти, златото и благородните метали и забраната за предоставяне на застрахователни и транспортни услуги във връзка с продажбите на ирански суров нефт и съответните плавателни съдове. Бяха увеличени праговете за разрешаване на парични преводи към и от Иран.

¹⁷ Съгласно посоченото в раздели 20.1—20.4 от приложение V към СВПД.

Датата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН е 10 години след датата на приемане. На датата на прекратяване ще бъде преустановено действието на всички разпоредби на Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН и Съветът за сигурност на ООН ще приключи с разглеждането на иранския ядрен въпрос; ЕС ще отмени всички останали ограничения в ядрената област и ще прекрати действието на съответните правни актове.¹⁸

2.6. Механизъм за разрешаване на спорове

В СВПД е предвиден процес на консултации, в случай че някой от участниците в СВПД счита, че договорените ангажименти не са спазени. Участниците в СВПД ще се опитат да разрешат въпроса в съответствие с процедурите, посочени в СВПД¹⁹.

Ако в края на процеса въпросът не бъде разрешен по задоволителен за оспорващия участник начин и участникът счита неспазването на ангажиментите по СВПД за съществено, той може да уведоми за това Съвета за сигурност на ООН.

В съответствие с процедурите си Съветът за сигурност на ООН ще проведе гласуване на резолюция за продължаване на отмяната на санкциите. Ако резолюцията не бъде приета в рамките на 30 дни от уведомлението, разпоредбите на съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН²⁰ ще бъдат наложени отново (т.нар. „възстановяване на предишното положение“), освен ако Съветът за сигурност на ООН не реши друго.

В случай на повторно въвеждане на мерките, точка 37 от СВПД и точка 14 от Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН изискват разпоредбите на Съвета за сигурност на ООН да не се прилагат с обратна сила за договорите, подписани между една страна и Иран или ирански лица и образувания преди датата на прилагане, при условие че съответните дейности и изпълнението на такива договори съответстват на СВПД и предишните и настоящите резолюции на Съвета за сигурност на ООН.

Що се отнася до разпоредбите на СВПД²¹, следва да се отбележи, че всички страни по СВПД са решени да избегнат такива действия, които биха могли да се сметат за неспазване, и да избегнат повторно въвеждане на санкции, като участват в механизма за разрешаване на спорове.

- Повторно въвеждане на санкции от страна на ЕС („възстановяване на предишното положение от ЕС“)

¹⁸ Тези ограничения включват канала на доставките съгласно посоченото в раздел 5.2 от настоящата бележка.

¹⁹ Съгласно посоченото в точки 36 и 37 от СВПД.

²⁰ Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

²¹ Вж. точка 28 от СВПД.

В случай на съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, и след изчерпване на всички възможности съгласно механизма за разрешаване на спорове, ЕС ще въведе повторно отменените санкции на ЕС („възстановяване на предишното положение от ЕС“). „Възстановяването на предишното положение от ЕС“ ще бъде под формата на решение на Съвета на ЕС, въз основа на препоръка от върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Франция, Германия и Обединеното кралство. С решението ще бъдат повторно въведени всички санкции на ЕС във връзка с ядрената програма на Иран, които са били спрени и/или прекратени в съответствие с декларацията на Съвета от 18 октомври 2015 г.²² и в съответствие с обичайните процедури на ЕС за приемане на ограничителни мерки.

Санкциите няма да се прилагат с обратна сила. В случай на повторно въвеждане на санкциите на ЕС изпълнението на договори, сключени в съответствие със СВПД докато е било в сила облекчението на санкциите, ще бъде разрешено съгласно предишните разпоредби при първоначалното налагане на санкциите, за да се даде възможност на дружествата да прекратят дейността си²³. Подробностите относно срока, отпуснат за изпълнението на предишни договори, ще бъдат определени в правните актове, в които се предвижда повторното въвеждане на санкциите на ЕС.

Например повторното въвеждане на санкции върху инвестиционни дейности няма да засягат с обратна сила инвестициите, направени преди датата на възстановяването на предишното положение, и изпълнението на договорите за инвестиции, сключени преди повторното налагане на санкции, ще бъде разрешено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите.

Договорите, които са били разрешени, когато режимът на санкциите все още е бил в сила, няма да се обект на повторно въвеждане на санкции.

²² Официален вестник на Европейския съюз C 345/01, Рв С 345, 18.10.2015 г., стр. 1.

²³ Дейност, разрешена при режима на облекчение на санкциите, както е описано по-подробно в раздел 3 от настоящата информационна бележка.

3. Описание на санкциите, отменени от ЕС на датата на изпълнение

На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) ЕС отмени всички свои икономически и финансови санкции²⁴, наложени във връзка с иранската ядрена програма. Вследствие на отмяната на тези санкции от датата на изпълнение се разрешават следните дейности, включително свързаните с тях услуги²⁵.

- Мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности

От датата на изпълнение се допуска участие в прехвърлянето на финансови средства към и от Иран. Отменя се задължението за прилагане на режимите на уведомление и разрешение. Следователно от датата на изпълнение се разрешават паричните преводи между лица, образувания или органи от ЕС, включително финансови и кредитни институции от ЕС, и неписани лица, образувания или органи от Иран, включително ирански финансови и кредитни институции²⁶, а изискванията за разрешение или уведомление за парични преводи вече престават да се прилагат.

Разрешават се банкови дейности, като например установяването на нови кореспондентски банкови отношения и откриването на клонове, дъщерни дружества или представителства на неписани ирански банки в държавите членки. Също така се разрешава придобиването или разширяването на участието или придобиването на всякакъв друг вид дялово участие във финансови и кредитни институции от ЕС от страна на неписани ирански финансови и кредитни институции. На финансовите и кредитните институции от ЕС се разрешава да откриват представителства или да основават клонове или дъщерни дружества в Иран, да установяват съвместни предприятия и да откриват банкови сметки в ирански финансови или кредитни институции.

Предоставянето на специализирани услуги за финансови съобщения, включително SWIFT, се разрешава за ирански физически или юридически лица, образувания или

²⁴ Съгласно посоченото в раздели 16.1—16.4 от приложение V към СВПД.

²⁵ За точно описание на всички детайли във връзка с разрешените дейности вж. приложение II към СВПД. В настоящия раздел са описани разрешените дейности след отмяната на санкциите на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Не са обхванати други дейности, които са били допустими по време на режима на санкции и следователно продължават да бъдат разрешени след датата на изпълнение.

²⁶ С изключение на ирански физически или юридически лица, образувания или органи, включително финансови и кредитни институции, които все още са обект на ограничителни мерки след датата на изпълнение, както е посочено в приложение 2 към приложение II към СВПД. Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

органи, включително ирански финансови институции и Централната банка на Иран, които от датата на изпълнение вече не подлежат на ограничителни мерки²⁷.

От датата на изпълнение се разрешава предоставянето на финансово подпомагане за търговия с Иран, като експортни кредити, гаранции или застраховане. Същото се отнася и за ангажиментите за предоставяне на безвъзмездни средства, финансова помощ и преференциални заеми на правителството на Иран. Другите разрешени дейности в този контекст са предоставянето на Иран на застрахователни и презастрахователни услуги и сделките с Иран с държавни облигации или гарантирани от държавата облигации.

- Нефт, газ и нефтохимически продукти

От датата на изпълнение на лица от ЕС се разрешава да внасят, купуват, разменят и превозват суров нефт, нефтопродукти, природен газ и нефтохимически продукти от Иран и да предоставят свързаните с това услуги. Лица от ЕС могат да изнасят оборудване или технологии и да предоставят техническа помощ, включително обучение, използвани в нефтената, газовата и нефтохимическата промишленост в Иран за проучване, производство и рафиниране на нефт и природен газ, включително втечняване на природен газ, на ирански лица, във или извън Иран, или за използване в Иран. От датата на изпълнение се разрешава инвестирането в иранската нефтена, газова и нефтохимическа промишленост чрез предоставянето на финансов заем или кредит на, придобиването или разширяването на участието във и създаването на съвместно предприятие с иранско лице, участващо в нефтената, газовата и нефтохимическата промишленост във или извън Иран и свързани с това услуги.

- Корабоплаване, корабостроене и транспорт

От датата на изпълнение бяха отменени санкциите, свързани с корабоплаването и корабостроенето, и някои санкции, свързани с транспорта, включително предоставянето на свързани услуги за тези сектори.

Следователно се разрешават следните дейности: продажбата, доставката, трансферът или износът на морско оборудване и на технологии за корабостроене, поддръжка и ремонт на Иран или на ирански образувания, които работят в този сектор; проектирането, строежът или участието в проектирането или строежа на товарни кораби и нефтени танкери за Иран или за ирански лица; доставката на кораби, предназначени или използвани за транспорт или складиране на нефтени или нефтохимически продукти за лица, образувания или органи от Иран; предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, в т.ч. услуги, свързани с

²⁷ Лица и образувания, посочени в приложение I към приложение II към СВПД.

техническите спецификации, регистрационни и идентификационни номера от всякакъв характер, за ирански нефтени танкери и товарни кораби.

Всички товарни полети, извършвани от ирански превозвачи или произхождащи от Иран, имат достъп до летища под юрисдикцията на държавите — членки на ЕС.

Инспектирането, конфискуването и унищожаването от държавите — членки на ЕС, на товари към и от Иран на техните територии вече не се прилага по отношение на изделия, които вече не са забранени.

Разрешава се предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за корабите, или друг вид обслужване на кораби, за плавателни съдове, притежавани от Иран или наети по договор от Иран, които не превозват забранени изделия; и се разрешава предоставянето на инженерни услуги или услуги по зареждането с гориво или по поддръжката на ирански товарни самолети, които не превозват забранени изделия.

- Злато, други благородни метали, банкноти и монети

Разрешава се продажбата, доставката, закупуването, износът, прехвърлянето или транспортирането на злато и благородни метали, както и на диаманти, и предоставянето на свързаните с тях брокерски и финансови услуги и услуги, свързани със сигурността, от или за правителството на Иран, негови публични органи, дружества и агенции, или Централната банка на Иран.

Разрешава се доставянето на новоотпечатани банкноти и новоизсечени монети за Централната банка на Иран.

- Метали

Продажбата, доставката, трансферът или износът на определени видове графит и необработени или полуобработени метали на ирански лица, образувания или органи или за използване в Иран вече не са забранени, но подлежат на разрешителен режим от датата на изпълнение²⁸.

- Софтуер

Продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, включително актуализациите му, на ирански лица, образувания или органи, или за използване в Иран, във връзка с дейности, които са в съответствие със СВПД, вече не са забранени, но подлежат на разрешителен режим от датата на

²⁸ За подробности относно разрешителния режим и списъка на стоките, които подлежат на такъв режим, вж. раздел 5.2 относно санкциите, които остават в сила след датата на изпълнение.

изпълнение, ако софтуерът е предназначен специално за използване в ядрената или военната промишленост²⁹.

- Заличаване от списъка на лица, образувания и органи

От датата на изпълнение някои лица, образувания и органи се заличават от списъка и следователно повече не подлежат на замразяване на активи, забрана за предоставяне на средства и забрана за издаване на визи. Това включва вписвания на ООН и самостоятелни вписвания на ЕС. За повече информация относно лицата и образуванията, които са заличени от списък, може да се направи справка с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. и Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран³⁰.

²⁹ За подробности относно разрешителния режим вж. раздел 5.2 относно санкциите, които остават в сила след датата на изпълнение.

³⁰ Вж. също раздел 4 от законодателната рамка на ЕС. Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

4. Правна рамка

В настоящия раздел се прави преглед на съответната правна рамка за прилагане на отмяната на санкциите, както е уточнено в СВПД.

4.1. Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН

Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН беше приета на 20 юли 2015 г. С резолюцията беше одобрен СВПД, беше отправен настойчив призив за пълното му изпълнение в съответствие с определените в СВПД³¹ срокове и бяха установени графикът и ангажиментите на всички страни, което да доведе до прекратяване на санкциите на ООН срещу Иран.

- На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) действието на всички разпоредби на предишни резолюции на Съвета за сигурност на ООН³² във връзка с иранския ядрен въпрос беше прекратено, при условие че ще бъде възстановено в случай на сериозно неизпълнение от страна на Иран на ангажиментите по СВПД; в сила остават специфични ограничения, включително ограничения по отношение на прехвърлянето на стоки, имащи отношение към разпространението на ядрено оръжие.
- На датата на прекратяване на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН ще бъде прекратено действието на всички разпоредби на Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН и той ще приключи разглеждането на иранския ядрен въпрос, а точката ще отпадне от списъка с въпроси, за които е сезиран Съветът.

4.2. Законодателна рамка на ЕС

ЕС изпълнява Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН, като приема правни актове, осигуряващи законодателната рамка за отмяната на санкциите на ЕС в съответствие със СВПД.

Въпреки че отмяната на горепосочените санкции влезе в сила на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.), ЕС пое ангажимент, в съответствие със СВПД, да подготви и приеме необходимото законодателство на датата на приемане (18 октомври 2015 г.), но с отложено прилагане.

³¹ Приложение V към СВПД.

³² Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

На датата на изпълнение ЕС отмени всички наложени във връзка с иранската ядрена програма икономически и финансови санкции в съответствие със СВПД, определени в Решение 413/2010/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета.

Освен това, съгласно СВПД, ЕС пое ангажимент да прекрати на датата на прекратяване всички останали разпоредби на Решение 413/2010/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета.

Изпълнението на Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН в съответствие със СВПД се постига най-вече³³ чрез следните правни актове на ЕС:

- [Решение \(ОВППС\) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

С това решение се предвижда спирането на действието на всички свързани с икономическите и финансовите санкции на ЕС членове от Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, както е посочено в СВПД, едновременно с изпълнението от страна на Иран, и удостоверено от МААЕ, на договорените мерки в ядрената област. С решението се спира и прилагането на мерки за замразяване на активи (включително забраната за предоставяне на средства и икономически ресурси) и издаване на визи на лица и образувания, както е посочено в СВПД. Освен това с решението се въвежда и разрешителен режим за преразглеждане и вземане на решение относно някои трансфери, свързани с ядрената област, и трансфери на някои метали и софтуер. Решението се прилага посредством два регламента (вж. по-долу), които се прилагат пряко във всички държави членки.

- [Регламент \(ЕС\) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

С този регламент се предвижда заличаването на съответните членове от Регламент (ЕС) 267/2012 на Съвета, отнасящи се до всички икономически и финансови санкции на ЕС, както е посочено в СВПД, едновременно с изпълнението от страна на Иран, и удостоверено то МААЕ, на договорените мерки в ядрената област (16 януари 2016 г.). Освен това с регламента се въвежда и режимът за предварително разрешение за преразглеждане и вземане на решение относно някои трансфери, свързани с ядрената

³³ Имат се предвид санкциите, които ще бъдат отменени на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). За отмяната на останалите санкции на датата на преход ще бъдат необходими отделни правни актове на ЕС, вж. точка 2.4.

област, и трансфери на някои метали и софтуер. С Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета се изпълняват и разпоредби относно свързани с разпространението забрани като санкции, отнасящи се до ракетните технологии, които остават в сила.

Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави — членки на ЕС³⁴.

- [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

С този регламент се изпълнява Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета, доколкото то отменя ограничителните мерки, прилагани спрямо лицата и образуванията, посочени в приложения V (вписвания от ООН) и VI (вписвания от ЕС) към Решение 2010/413/ОВППС, в момента, когато Иран изпълни договорените мерки в ядрената област и това бъде потвърдено от МААЕ. Тези лица и образувания се заличават от поместения в приложение VIII (вписвания от ООН) и приложение IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012 списък на лицата и образуванията, които са обект на ограничителни мерки, в момента, когато Иран изпълни договорените мерки в ядрената област и това бъде потвърдено от МААЕ (16 януари 2016 г.).

- [Решение \(ОВППС\) 2016/37 на Съвета от 16 януари 2016 година относно датата на прилагане на Решение \(ОВППС\) 2015/1863 за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран](#)
- [Известие: Информация относно датата на прилагане на Регламент \(ЕС\) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран и Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 година за прилагане на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

В същия ден, в който Съветът на ЕС отбеляза, че генералният директор на МААЕ е представил на управителния съвет на МААЕ и на Съвета за сигурност на ООН доклад, в който се потвърждава, че Иран е взел посочените в СВПД мерки, решението, регламентът и регламентът за изпълнение на Съвета за отмяна на всички икономически и финансови санкции на ЕС влязоха в сила. В *Официален вестник на Европейския*

³⁴ Вж. член 2 от Регламент (ЕС) 2015/1861. Декларация № 17, приложена към Договорите на ЕС, предвижда, че: „съгласно установената практика на Съда на Европейския съюз договорите и правото, приети от Съюза въз основа на Договорите, имат предимство пред правото на държавите членки (...)“.

съюз³⁵ бяха публикувани правен акт и съответното известие с изричната цел да се потвърди прилагането на законодателството, прието на датата на приемане³⁶.

И накрая, Съветът на ЕС отбеляза в изявление³⁷, че ангажиментът за отмяна на всички санкции на ЕС във връзка с ядрената дейност не засяга механизма за разрешаване на спорове, посочен в СВПД, нито повторното въвеждане на санкции от ЕС в случай на съществено неспазване от страна на Иран на ангажиментите по СВПД. Всички страни, участващи в процеса по СВПД, обаче правят необходимото, за да се гарантира успешното и устойчиво изпълнение на СВПД.

- [Решение за изпълнение \(ОВППС\) 2016/78 на Съвета от 22 януари 2016 година за прилагане на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

С това решение беше спряно прилагането на мерките за замразяване на активи (включително забраната за предоставяне на средства и икономически ресурси) на две образувания, които бяха извадени от списъка от Съвета за сигурност на ООН на 17 януари 2016 г.

- [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 година за прилагане на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

С този регламент се изпълнява Решение за изпълнение (ОВППС) 2016/78 на Съвета, като се отменят мерките за замразяване на активи по отношение на две образувания вследствие на решение на Съвета за сигурност на ООН от 17 януари 2016 г. да ги извади от списъка.

- [Регламент за изпълнение \(ЕС\) 2016/1375 на Комисията от 29 юли 2016 година за изменение на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

Този регламент улеснява изпълнението на Регламент (ЕС) 267/2012, като позволява по-добра идентификация на изделията, посочени в приложения I и III към Регламент (ЕС) 267/2012 чрез препращане към съществуващите идентификационни кодове, прилагани по силата на приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета. Наред с това с него се въвеждат някои технически изменения в приложение VIIIБ.

³⁵ Вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г.

³⁶ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 1.

³⁷ Официален вестник на Европейския съюз C 345/01, Pb C 345, 18.10.2015 г., стр. 1.

- [Решение \(ОВППС\) 2017/974 на Съвета от 8 октомври 2017 година за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

Това решение преодолява две затруднения от практическо естество, възникнали при прилагането на СВПД във връзка със:

i.) Проверката за крайната употреба

В съответствие с Решение 2017/974 на Съвета вече не е задължително от Иран да се получи правото да се проверява крайната употреба и местонахождението за целите на крайната употреба за износа за Иран на изделията по приложение II към Регламент 267/2012. Това решение заменя предишното изискване³⁸, като въвежда задължение държавите членки да гарантират, че са получили информацията относно крайната употреба и местонахождението за целите на крайната употреба на всяко доставено изделие. Регламентът предвижда допълнителни подробности в това отношение (вж. по-долу).

ii.) Предварителното одобрение от съвместната комисия за вноса на някои изделия от Иран в държавите — членки на ЕС

С това изменение се премахва изискването³⁹ доставките от Иран на, *inter alia*, изделията, посочени в приложение I към Регламент 267/2012, да подлежат на предварително одобрение от съвместната комисия. Вместо това в преработения акт сега е предвидено, че съвместната комисия трябва само да бъде уведомена за такива доставки и следователно не се изисква предварително одобрение. Все още се изисква даване на предварително одобрение от националните компетентни органи.

Това изменение не засяга задълженията на Иран за период от 15 години да пристъпва към дейности за обогатяване или свързани с обогатяване на уран заедно с друга държава или друго чуждестранно образуване, например чрез износ на оборудване и технология за дейности за обогатяване или свързани с обогатяване на уран, единствено след получаване на предварително одобрение от съвместната комисия, както е посочено в СВПД⁴⁰.

- [Регламент \(ЕС\) 2017/964 на Съвета от 8 юни 2017 година за изменение на Регламент \(ЕС\) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран](#)

³⁸ Вж. член 26г, параграф 3 и параграф 5, буква е), във връзка с член 26г, параграф 1 от Решение 2010/413/ОВППС.

³⁹ Вж. член 26в, параграф 7, във връзка с член 26в, параграф 1, буква а) от Решение 2010/413/ОВППС.

⁴⁰ Съгласно посоченото в точка 73 от приложение I към СВПД.

В Регламент (ЕС) 2017/964 на Съвета по-подробно се обясняват измененията, направени с Решение (ОВППС) 2017/974 на Съвета⁴¹. По-специално, по отношение на проверката за крайната употреба на изброените в приложение II изделия, изнасяни за Иран, регламентът предвижда, че това става чрез сертификат за крайната употреба, предоставян на националните компетентни органи от износителя, и който наред с другото съдържа информация за крайната употреба, както и — като базов принцип — за местонахождението на крайната употреба на изнасяните изделия и поет ангажимент от вносителя, че ще използва въпросните стоки само за мирни цели. В приложение IIa се съдържа образец на ЕС, който се основава на съществуващия образец, използван за износа на стоки с двойна употреба съгласно Регламент № 428/2009. Същевременно компетентните органи могат да приемат и равностойни документи.

Измененията относно уведомяването на съвместната комисия за доставките на изделия, посочени в приложение I, се съдържат в член 2а, параграф 5.

⁴¹ Вж. член 3а, параграфи 6 и 6а; член 3в, параграфи 2 и 2а; и член 3г, параграф 2, буква б) и параграф 2а от Регламент (ЕС) 267/2012 за проверката за крайната употреба; и член 2а, параграф 5 за уведомяването на съвместната комисия.

5. Свързани с разпространението санкции и ограничения, които остават в сила след датата на изпълнение

В този раздел се описват свързаните с разпространението санкции и ограничения, които остават в сила след датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Те засягат оръжейното ембарго, санкции, свързани с ракетни технологии, ограничения по отношение на някои трансфери и дейности в ядрената област, разпоредби, касаещи някои метали и софтуер, които са обект на разрешителен режим, както и имащи отношение вписвания, които остават в сила след датата на изпълнение.

Мерките, свързани с проверката на товарни пратки за и от Иран, както и мерките, отнасящи се до предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, продължават да се прилагат след датата на изпълнение по отношение на изделия, които остават забранени.

5.1. Санкции, свързани с разпространението

- Оръжейно ембарго

След датата на изпълнение остава в сила забраната за продажба, доставка, трансфер, пряко или непряко, или придобиване на оръжия и свързани с тях материали от всички видове, включително оръжия и боеприпаси, военни транспортни средства и оборудване, паравоенно оборудване и резервни части за такива оръжия и свързани с тях материали, както и предоставянето на свързани услуги. Оръжейното ембарго на ЕС обхваща всички стоки, включени в [Общия списък на оръжията](#).

Оръжейното ембарго на ЕС остава в сила до датата на преход⁴².

- Санкции, свързани с ракетните технологии

В сила остава забраната за продажба, доставка, трансфер, износ или придобиване, пряко или непряко, на стоките и технологиите, посочени в приложение III към Регламент (ЕС) 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран, и на всяко друго изделие, което по преценка на държавата членка би могло да допринесе за разработването на системи носители на ядрено оръжие, както и предоставянето на свързани услуги. В приложение III са посочени всички стоки и технологии, изброени в Режима за контрол върху ракетните технологии. За повече информация относно този режим вж. Насоки на Режима за контрол върху ракетните технологии⁴³.

⁴² Както е посочено в приложение V, точка 20.1 от СВПД.

⁴³ <http://www.mtcr.info/english/guidelines.html>

Следва да се отбележи, че ако изделие, чиито конкретни технически характеристики или спецификации попадат в категориите, обхванати едновременно от приложения I и III към Регламент 267/2012 на Съвета, изделието се счита за попадащо в обхвата на приложение III, което означава, че в този случай винаги действа забрана⁴⁴.

Санкциите на ЕС във връзка с ракетните технологии остават в сила до датата на преход⁴⁵.

- Лица и образувания, спрямо които продължават да се прилагат ограничителни мерки

По отношение на някои лица и образувания (вписвания от ООН и ЕС) до датата на преход продължават да се прилагат мерки за замразяване на активи, забрана за издаване на визи и за предоставяне на специализирани услуги за финансови съобщения⁴⁶.

5.2. Ограничения, свързани с разпространението (разрешителни режими, в това число канала на доставките)

- Трансфери и дейности в ядрената област

Считано от датата на изпълнение, чувствителни по отношение на разпространението ядрени трансфери и дейности, засягащи определени стоки и технологии, включително свързани услуги като техническа и финансова помощ и свързани инвестиции, подлежат на предварително разрешение, което ще се дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай⁴⁷.

Списъците на стоките и технологиите, които подлежат на предварително разрешение, са поместени в приложения I и II към Регламент 267/2012 на Съвета.

Приложение I съдържа стоките и технологиите, изброени в списъка на Групата на ядрените доставчици. За повече информация относно списъка на Групата на ядрените доставчици вж. Насоки на Групата на ядрените доставчици за трансферите в ядрената област⁴⁸.

⁴⁴ Съгласно уводната бележка в приложение I към Регламент 2015/1861 на Съвета.

⁴⁵ Както е посочено в приложение V, точка 20.1 от СВПД.

⁴⁶ Лица и образувания, посочени в приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁴⁷ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

⁴⁸ <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

В случая със стоките и технологиите, посочени в приложение I, всеки трансфер или свързана дейност попада в канала на доставките, както е описано в СВПД⁴⁹ и Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН⁵⁰. Следователно националният компетентен орган ще трябва да подаде искане за разрешение до Съвета за сигурност на ООН. Работната група за доставките на Съвместната комисия ще дава препоръка на Съвета за сигурност на ООН по всяко искане за разрешение. Работната група за доставките, в която е представена всяка от участващите държави⁵¹, се председателства от върховния представител. На практика е обичайно групата да се председателства от представител, определен от върховния представител.

За повече информация относно функционирането и потенциала на канала на доставките се препоръчва справка със съответните публични насоки и Въпроси и отговори⁵², както и Често задавани въпроси 10, 56 и 64—68 по-долу.

В приложение II към Регламент 267/2012 на Съвета се съдържа друга група стоки и технологии, които са обект на предварително разрешение от компетентните органи на държавите членки за всеки отделен случай. В приложение II са посочени други стоки и технологии с двойна употреба, които биха могли да допринесат за дейности, свързани с преработката или обогатяването на уран, с производството на тежка вода или други дейности, несъвместими със СВПД. В този случай разрешението се дава от националният компетентен орган само в съответствие с правната рамка на ЕС.

- Метали и софтуер

Продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, разработен по-специално за използване в ядрената и военната промишленост, както е посочено в приложение VIIA към Регламент 267/2012 на Съвета (изменен), и предоставянето на свързани услуги подлежи на предварително разрешение, което ще са дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай⁵³.

⁴⁹ Приложение IV към СВПД.

⁵⁰ Изключения могат да се правят по отношение на някои стоки за леководни реактори или на трансакции, необходими за изпълнението на посочените в СВПД ангажменти на Иран в ядрената област или за подготовката за изпълнението на СВПД. За повече подробности вж. Регламент 267/2012 на Съвета.

⁵¹ След съобщението на президента на Съединените щати от 8 май 2018 г., на 9 май 2018 г. координаторът на Работната група за доставките беше уведомен, че САЩ се оттеглят от работната група. Оттогава Работната група за доставките продължава дейността си, включително прегледа на представените ѝ предложения, без участието на САЩ.

⁵² <https://www.un.org/securitycouncil/content/2231/nuclear-related-transfers-and-activities-procurement-channel> и https://eeas.europa.eu/delegations/iran/8711/jcpoa-procurement-channel_en.

⁵³ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

Продажбата, доставката, трансферът или износът на графит и някои необработени метали или полуобработени метали и предоставянето на свързани услуги подлежат на предварително разрешение, което ще се дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай⁵⁴. Списъкът на стоките, обхванати от това ограничение, е поместен в приложение VIIБ към Регламент 267/2012 на Съвета.

Ограниченията на ЕС по отношение на металите и софтуера ще останат в сила до датата на преход⁵⁵.

⁵⁴ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

⁵⁵ Както е посочено в приложение V, точка 20.1 от СВПД.

6. Санкции и ограничителни мерки, които не са свързани с разпространението на ядрено оръжие

Санкциите, наложени от ЕС с оглед на положението с правата на човека в Иран, подкрепата за режима на Асад в Сирия и подкрепата за тероризма⁵⁶, не са част от СВПД и остават в сила. Лицата и образуванията от Иран, включени в списъка по тези режими, остават обект на ограничителни мерки⁵⁷.

Мерките, приети от ЕС във връзка с нарушения на човешките права, включват например замразяване на активи и забрана за издаване на визи на 82 лица и едно образувание, отговорни за тежки нарушения на човешките права, както и забрана за износ за Иран на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии, и на оборудване за наблюдение на телекомуникации⁵⁸.

⁵⁶ Мерки на ЕС във връзка с тежки нарушения на правата на човека в Иран: Решение 2011/235/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 359/2011 на Съвета. Мерки на ЕС за борба с тероризма: Обща позиция 2001/931 и Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета.

Режим на санкции с оглед на положението в Сирия: Решение 2013/255/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 36/2012 на Съвета.

⁵⁷ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁵⁸ Вж. приложения III и IV към Регламент (ЕС) № 359/2011 на Съвета от 12 април 2011 г. относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи предвид ситуацията в Иран (изменен).

7. Мерки на ЕС след оттеглянето на САЩ от СВПД

На 8 май 2018 г. САЩ обявиха, че се оттеглят от СВПД, и впоследствие наложиха отново отменените преди това свои санкции на два етапа: съответно на 7 август и 5 ноември 2018 г.

ЕС изразява дълбоко съжаление от това решение, но остава изцяло ангажиран с постоянното, пълно и ефективно изпълнение на СВПД, докато Иран също спазва изцяло ангажиментите си в ядрената област. Отмяната на санкциите в ядрената област, която дава възможност за нормализиране на търговските и икономическите отношения с Иран, представлява съществена част от СВПД.

ЕС не признава извънтериториалното прилагане на едностранните санкции на САЩ и предприе редица мерки, за да гарантира продължаването на законната търговия между ЕС и Иран:

- На 7 август 2018 г. влезе в сила актуализираният **Блокиращ регламент** на ЕС с цел смекчаване на въздействието на едностранните санкции на САЩ върху интересите на дружества от ЕС, извършващи законна стопанска дейност в Иран⁵⁹,

Блокиращият регламент:

- забранява признаването в ЕС на чуждестранни решения, основаващи се на чуждестранните актове, посочени в приложението към него, или на действия, основаващи се на тях или произтичащи от тях;
 - позволява на лица от ЕС да възстановяват в съда загуби, понесени вследствие на тези актове и действия;
 - забранява спазването от лица от ЕС на тези актове и действия, освен ако по изключение не са оправомощени за това от Комисията, за да се избегне непоправимо накърняване на техните интереси или на интересите на ЕС; както и
 - задължава всеки, чиито икономически или финансови интереси са засегнати от извънтериториалното прилагане на тези актове и действия, да информира Комисията.
- От 7 август 2018 г. е в сила удължаването на мандата на **Европейската инвестиционна банка** за отпускане на заеми, който ѝ позволява в бъдеще да разшири отпускането на заеми до Иран като изцяло отговаряща на условията държава и в съответствие с приложимите правила и процедури⁶⁰,

⁵⁹ За повече информация относно Блокиращия регламент вж.: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/international-relations/blocking-statute_bg, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52018XC0807\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:52018XC0807(01)) и http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-4805_bg.htm

⁶⁰ За повече информация относно удължаването на мандата на ЕИБ за отпускане на заеми вж.: <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2018/BG/C-2018-3730-F1-BG-MAIN-PART-1.PDF>

- На 31 януари 2019 г. Франция, Германия и Обединеното кралство официално регистрираха като първоначални акционери **INSTEX** (Инструмент за подкрепа на търговския обмен) като частно дружество с ограничена отговорност за улесняване на законната търговия между Европа и Иран. Информация за INSTEX е налична на следния адрес: www.instex-europe.com. На 29 ноември правителствата на Белгия, Дания, Финландия, Нидерландия, Норвегия и Швеция обявиха решението си да се присъединят към INSTEX като акционери. Белгия, Дания и Норвегия се присъединиха към INSTEX през декември 2019 г., Нидерландия през януари 2020 г., а за Финландия и Швеция официалният процес все още не е приключил. Като съответно на INSTEX образуване от иранска страна, на 22 април 2019 г. в Иран беше регистрирано частно дружество на име Special Trade and Finance Instrument (STFI),
- В хода на процеса ЕС (ЕСВД и Европейската комисия — ГД „Финансова стабилност, финансови услуги и съюз на капиталовите пазари“, ГД „Икономически и финансови въпроси“, Службата за инструментите в областта на външната политика) предоставяше широка политическа, концептуална, правна и техническа подкрепа. Като мярка, насочена пряко към операторите от ЕС, и по-специално малките и средни предприятия (МСП), Комисията (Служба за инструментите в областта на външната политика) публикува **ръководство с въпроси и отговори** относно надлежната проверка за спазване на санкциите от страна на ЕС⁶¹,
- ЕС активно подкрепя целта за поддържане и **насърчаване на икономическите и търговските отношения с Иран**. Европейската комисия предприе редица дейности за стимулиране на търговските отношения и регулаторното сближаване. Институционалният диалог в областта на промишлеността, търговията, безопасността на храните и макроикономическите въпроси допълваше целевата подкрепа за участие на МСП в осъществяваните между ЕС и Иран дейности, по-специално чрез технически обмен, с цел подобряване на търговията, хармонизирането на стандартите и усилията за надлежна проверка и спазване⁶².

Търговията с Иран се подчинява на общия режим на ЕС за внос, тъй като Иран не е член на Световната търговска организация (СТО) и между ЕС и Иран няма двустранно споразумение. ЕС подкрепя целта за **присъединяване на Иран към СТО** като необходима стъпка, за да може Иран да бъде ефективен и надежден участник в световната търговия.

⁶¹ За повече информация вж.: https://ec.europa.eu/fpi/sites/fpi/files/fpi-2019-00094-01-00_bg.pdf

⁶² За повече информация относно тези мерки вж.: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_5103

8. Въпроси и отговори

В настоящия раздел се разглеждат въпроси от практическо естество, поставени от държавите — членки на ЕС, или трети държави и бизнес средите. Целта на раздела е да служи като практически инструмент във връзка с изпълнението на СВПД и еднообразното прилагане на горепосочените актове в ЕС. Въпросният раздел се актуализира редовно в светлината на опита в прилагането на СВПД и съответните правни актове. Въпросите са групирани в няколко основни категории.

Общи въпроси

1. Кога настъпва датата на изпълнение според графика в СВПД?

Датата на изпълнение настъпи на 16 януари 2016 г., когато МААЕ потвърди изпълнението от Иран на мерките в ядрената област, както е посочено в съответните точки на СВПД, и едновременно с това ЕЗ/ЕС+3 отмениха санкциите, както е посочено в съответните точки на СВПД.

2. Кои санкции бяха отменени на датата на изпълнение и има ли списък с отменените санкции?

На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) ЕС отмени всички свои икономически и финансови санкции, наложени във връзка с иранската ядрена програма. Повече информация за санкциите, които бяха отменени на датата на изпълнение, може да се намери в раздел 3 на настоящата информационна бележка.

3. Кои санкции остават в сила на датата на изпълнение?

Свързаните с разпространението санкции, които остават в сила, са посочени в раздел 5 на настоящата информационна бележка. Ограничителните мерки, които не се свързани с ядрени въпроси или разпространението, като например мерките, отнасящи се до човешките права и подкрепата за тероризма, описани в раздел 6 на настоящата информационна бележка, остават в сила, тъй като не са обхванати от СВПД.

4. Кой износ за Иран е разрешен?

Считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава всеки износ за Иран, със следните изключения:

- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава членка за всеки отделен случай, е необходимо за износа на стоките и технологиите, упоменати в приложения I, II, VIIA и VIIБ към Регламент 267/2012 на Съвета;*
- *Остава забраната върху износа на оръжия, посочени в Общия списък на оръжията на ЕС, и свързани с ракети стоки и технологии, описани в приложение III (Режим за контрол върху ракетните технологии) към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран;*
- *Освен това съгласно режима на санкции във връзка с положението с човешките права в Иран остава в сила забраната за износ на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии, и оборудване за наблюдение на телекомуникации, тъй като това е извън обхвата на СВПД;*
- *И накрая, в сила остава забраната върху всеки износ за или в полза на лице или образувание, което е обект на режима на санкции на ЕС (забрана за предоставяне на икономически ресурси на лица или образувания, включени в списъка).*

5. Има ли правила за контрол върху износа, които се прилагат при износа за трети държави?

Всички правила за контрол върху износа, които се прилагат независимо от санкциите, наложени във връзка с иранската ядрена програма, продължават да се прилагат. Такъв контрол се прилага при износа за всяка държава извън ЕС. Освен това за стоките и технологиите, посочени в приложения I, II, VIIA и VIIБ към Регламент 267/2012 на Съвета, се прилагат специфични разрешителни режими, ако те са предназначени за иранско лице, образувание или орган във или извън Иран.

6. Какво се разбира под „свързани услуги“ в контекста на приложение II от СВПД?

За целите на приложение II от СВПД „свързани услуги“ са всички услуги, включително техническа помощ, обучение, застраховане, презастраховане, посредничество, транспорт или финансови услуги, които са необходими и принципно съпътстват основната дейност, за която санкциите са отменени по силата на СВПД⁶³. Следва да се отбележи, че правните актове на ЕС дават по-голяма яснота във връзка с обхвата на отмяната на санкциите за свързаните услуги при всяка мярка.

7. Отмяната на санкциите включва ли също отмяна на ограниченията, които се прилагат понастоящем спрямо иранските студенти?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) държавите членки могат да не се съобразяват с наложеното от ООН или ЕС задължение за недопускане на специализирано преподаване или обучение на ирански граждани по дисциплини, които биха могли да допринесат за чувствителни от гледна точка на разпространението на ядрени оръжия дейности на Иран и за разработването на системи — носители на ядрени оръжия⁶⁴. Продължават да се прилагат обаче други международни задължения и ангажименти, включително Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН и ангажиментите на държавите членки в рамките на международните режими за контрол върху износа, отнасящи се до нематериалния трансфер на контролирани технологии, свързани с разпространението на оръжия за масово унищожение, както и задължението за неоказване на съдействие съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие и Конвенцията за забрана на биологични оръжия⁶⁵. Възможно е държавите членки да са установили допълнителни национални схеми за одобрение, които да продължат да се прилагат.

8. Какво ще се случи, ако Иран не изпълнява разпоредбите на СВПД?

Ако Иран или участваща държава смята, че ангажиментите по СВПД не се спазват, въпросът може да бъде отнесен до съвместната комисия. Тя

⁶³ Бележка под линия 3, приложение II от СВПД.

⁶⁴ Приложение II, точка 1.5.1 от СВПД.

⁶⁵ Следва да се отбележи например, че продължава да е в сила забраната за предоставяне на ирански лица, образувания или органи или за използване в Иран на техническа помощ, свързана с определени стоки и технологии, които може да се използват в разработването на системи — носители на ядрено оръжие; вж. членове 4а и 4б от Регламент (ЕС) № 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 г. относно ограничителни мерки срещу Иран, както и приложение III към него.

ще се постарее да намери решение чрез предвидения в СВПД механизъм за разрешаване на спорове. Ако при приключване на процеса недоволната страна не е удовлетворена от решението на проблема и смята, че повдигнатият въпрос представлява съществено неспазване на задълженията по СВПД, тя може да уведоми за това Съвета за сигурност на ООН. Той ще гласува резолюция да продължи отмяната на санкциите и ако тази резолюция не бъде приета в срок от 30 дни след уведомяването, ще влязат отново в сила разпоредбите на предишните резолюции на Съвета за сигурност на ООН⁶⁶, освен ако той не реши друго.

В такъв случай ЕС, след като приеме съответното решение на Съвета, ще въведе отново („възстановяване на предишното положение“) санкциите на ЕС, наложени във връзка с ядрената програма на Иран, които са били спрени и/или прекратени.

9. Възможно ли е ООН/ЕС да наложат нови санкции на Иран?

Без да се засяга предвиденият в СВПД механизъм за разрешаване на спорове, ЕС ще се въздържа от повторното въвеждане или налагане на санкции, които са били отменени съгласно СВПД, или от налагането на нови санкции, свързани с ядрената област. Без да се засяга предвиденият механизъм за разрешаване на спорове, Съветът за сигурност на ООН няма да налага нови санкции, свързани с ядрената област.

10. Какви са наличните механизми за оценка и анализ на съответствието на дадена дейност със СВПД?

Съвместната комисия с участието на Китай, Франция, Германия, Руската федерация, Обединеното кралство, върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и Ислямска република Иран е създадена, за да наблюдава изпълнението на СВПД, и изпълнява функциите, посочени в приложение IV към СВПД⁶⁷.

При прегледа и отправянето на препоръки по предложения за свързани с ядрената област трансфери и дейности с Иран съвместната комисия се подпомага от работната група за доставките. По въпроси, свързани с отмяната на санкциите, съвместната комисия се подпомага от работната група за прилагане на отмяната на санкциите. Върховният

⁶⁶ Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

⁶⁷ Приложение IV, точки 2.1.1—2.1.16 от СВПД.

представител координира работата на съвместната комисия и двете работни групи.

11. По какъв начин оттеглянето на САЩ от СВПД засяга неговото изпълнение?

След оттеглянето на САЩ от СВПД ЕС остава изцяло ангажиран с непрекъснатото, пълно и ефективно изпълнение на СВПД, докато Иран също спазва изцяло ангажиментите си в ядрената област. Повторното налагане на по-рано отменени санкции на САЩ обаче не улеснява работата по СВПД и усилията за по-нататъшно нормализиране на търговските отношения между ЕС и Иран. В този контекст ЕС предприе редица мерки (вж. раздел 7 по-горе).

Мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности

12. Разрешен ли е достъпът до финансови и банкови услуги в Иран?

Ограниченията, засягащи достъпа до финансови и банкови услуги в Иран (съдържащи се в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета и Регламент 267/2012 на Съвета), се отменят, считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.).

13. Отмяната на мерките в банковия сектор позволява ли да бъдат открити отново кореспондентски банкови сметки?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешават банковите дейности, включително установяването на нови кореспондентски отношения с ирански банки, при условие че съответната иранска финансова институция не е включена в списъка с ограничителни мерки⁶⁸.

14. Може ли лице или образувание от ЕС да използва за дейността си всяка иранска банка и да извършва банкови трансакции? Или има ирански банки, които продължават да бъдат включени в списъка?

Банковите трансакции и отношенията с невписаните ирански банки са допустими. Две ирански банки продължават да са включени в списъка

⁶⁸ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

(Ansar Bank и Mehr Bank)⁶⁹. Следователно е необходимо да продължат да се извършват надлежни проверки, за да е сигурно, че съответната иранска банка не е включена в списъка, тъй като дейностите и трансакциите с вписаните банки остават забранени.

15. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на нови банкови сметки или встъпването в кореспондентски банкови отношения с неписани финансови институции, установени в Иран, техни клонове или дъщерни подразделения?

Всички ограничителни мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности, са отменени и от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска откриване на нови банкови сметки или встъпване в кореспондентски банкови отношения с кредитни или финансови институции, установени в Иран (или техни клонове или дъщерни подразделения), при условие че тези институции не са включени в списъка⁷⁰.

16. Съществува ли ограничение иранските посолства или консулства в ЕС да откриват банкови сметки или да купуват застраховки?

Всички ограничителни мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности, са отменени и от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска откриване на банкови сметки или покупка на застраховки, при условие че съответните физически лица и образувания не са включени в списъка⁷¹.

17. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на клонове, дъщерни подразделения или представителства на ирански банки в държави — членки на ЕС, или на европейски банки в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) неписаните в списъка ирански банки⁷² имат право да откриват клонове, дъщерни подразделения

⁶⁹ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>). Съгласно съответните разпоредби на СВПД заличаването от списъка на Ansar Bank и Mehr Bank е предвидено за датата на преход.

⁷⁰ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷¹ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷² В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Съгласно съответните разпоредби на СВПД тяхното заличаване от списъка е предвидено за датата на преход.

или представителства в държавите — членки на ЕС. Финансовите институции на ЕС имат право да откриват клонове, дъщерни подразделения или представителства в Иран.

18. Кои санкции ще продължат да се прилагат по отношение на Централната банка на Иран и другите вписани в списъка ирански финансови институции?

Централната банка на Иран и почти всички вписани ирански финансови институции бяха заличени от списъка, поради което санкциите, свързани с тези образувания, вече не са приложими⁷³.

19. Съществуват ли ограничения по отношение на достъпа на Централната банка на Иран до собствените ѝ средства и икономически ресурси?

Централната банка на Иран е заличена от списъка на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.), поради което от тази дата санкциите, свързани с това образувание, вече не са приложими и всички средства или икономически ресурси, които са били замразени вследствие на включването ѝ в списъка, са освободени.

20. Съществуват ли ограничения по отношение на финансовите институции, които предоставят услуги за финансови съобщения на Централната банка на Иран и други невписани финансови институции?

Забраната финансови институции да предоставят специализирани услуги за финансови съобщения, използвани за обмен на финансови данни, се прилага по отношение на вписаните в списъка образувания. Централната банка на Иран и повечето от останалите вписани ирански финансови институции бяха заличени от списъка⁷⁴. Следователно финансовите институции могат да предоставят услуги за финансови съобщения на Централната банка на Иран и на други невписани финансови институции.

21. Имат ли право иранските банки да се свържат отново към мрежата SWIFT?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) иранските банки, които вече не присъстват в списъка на лицата и образуванията, подлежащи на ограничителни мерки на ЕС, имат право да свържат отново към мрежата SWIFT⁷⁵. Лицата и образуванията, които бяха заличени от списъка на датата на изпълнение, са изброени в приложението към Регламент за

⁷³ В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Съгласно съответните разпоредби на СВПД тяхното заличаване от списъка е предвидено за датата на преход.

⁷⁴ В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Съгласно съответните разпоредби на СВПД тяхното заличаване от списъка е предвидено за датата на преход.

⁷⁵ В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Съгласно съответните разпоредби на СВПД тяхното заличаване от списъка е предвидено за датата на преход.

изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран. Другите образувания, които бяха допълнително заличени от списъка на 22 януари 2016 г., са изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран⁷⁶.

22. Допустимо ли е финансови институции от ЕС да извършват клиринг на сделки, включващи невписани лица и образувания от Иран, след датата на изпълнение?

Да, финансовите институции от ЕС имат право да извършват клиринг на сделки с невписани в списъка лица и образувания от Иран⁷⁷. Финансовите институции от ЕС трябва все пак да гарантират, че няма да извършват клиринг на сделки чрез други финансови системи или с други образувания, за които тази дейност не е разрешена.

23. Допустимо ли е прехвърлянето на средства към и от Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се отменя забраната за прехвърляне на средства за невписани в списъка ирански банки⁷⁸. Следователно престават да се прилагат всички ограничения върху прехвърлянето на средства към и от Иран, приложими за невписани ирански банки, финансови институции, обменни бюра и техни клонове и дъщерни подразделения.

24. Продължава ли да се прилага изискването за предварително уведомление и искане на разрешение за прехвърляне на средства съгласно членове 30 и 30а от Регламент 267/2012 на Съвета? Има ли ограничение върху размера на средствата, които могат да бъдат прехвърляни?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) няма изискване за подаване на уведомление и искане за разрешение във връзка с прехвърляне на средства към и от Иран, тъй като тези членове са заличени от Регламент 267/2012

⁷⁶ Повече подробности за включените в консолидирания списък лица и образувания, подлежащи на санкции, и връзки към този списък може да се намерят на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷⁷ Повече подробности за включените в консолидирания списък лица и образувания, подлежащи на санкции, и връзки към този списък може да се намерят на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁷⁸ В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Съгласно съответните разпоредби на СВПД тяхното заличаване от списъка е предвидено за датата на преход.

на Съвета. По същия начин ограниченията, свързани с размера на прехвърляните средства, вече не се прилагат съгласно СВПД.

25. Допустимо ли е прехвърлянето на средства от и към Иран за хранителни продукти, здравеопазване, медицинско оборудване или за селскостопански или хуманитарни цели?

В съответствие с ограниченията върху прехвърлянето на средства към и от Иран в сила преди датата на изпълнение, прехвърлянето на средства за хранителни продукти, здравеопазване, медицинско оборудване или за селскостопански или хуманитарни цели беше разрешено при определени условия. От датата на изпълнение обаче разпоредбите относно прехвърлянето на средства към и от Иран са заличени и ограниченията върху прехвърлянето на средства престават да се прилагат, освен при прехвърлянето на средства или икономически ресурси към вписани лица и образувания.

26. Допустимо ли е вписаните лица и образувания да използват замразени средства за извънредни разходи?

Лицата и образуванията, които остават в списъка, нямат достъп до средствата си⁷⁹. Въпреки това изключенията, които отчитат основни нужди на вписаните лица, правни такси и извънредни разходи, остават в сила и вписаните лица могат да поискат от компетентните органи на държавите членки разрешение да използват средствата си при наличието на валидна дерогация.

27. Съществуват ли ограничения върху достъпа на иранските банки и финансови институции, органи и образувания до собствените им средства и икономически ресурси?

ЕС не прилага мерки за замразяване на активи спрямо невписаните в списъка ирански банки и финансови институции. Следователно техните средства в ЕС не са замразени. На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) някои от вписаните ирански банки и финансови институции бяха заличени от списъка, а на 23 януари 2016 г. допълнително бяха заличени други ирански банки. В резултат, заличените от списъка ирански банки и финансови институции имат достъп до замразените си средства в ЕС. Същевременно две ирански банки и финансови институции (Ansar Bank и

⁷⁹ Повече подробности за включените в консолидирания списък лица и образувания, подлежащи на санкции, и връзки към този списък може да се намерят на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

Mehr Bank⁸⁰) продължават да бъдат включени в списъка и нямат право на достъп до средствата си в ЕС, освен ако това не е изрично предвидено в Регламент 267/2012 на Съвета.

28. Как отмяната на санкциите, предвидена в правните актове на ЕС в съответствие със СВПД, засяга предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги при сделки с участието на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги на Иран, на правителството на Иран или на невписаните в списъка ирански лица, образувания или органи, действащи от тяхно име или по тяхно указание⁸¹.

29. Разрешени ли са покупката и продажбата на емитирани от Иран държавни дългови инструменти?

Покупката и продажбата на държавни облигации или на гарантирани от държавата облигации, емитирани например от правителството на Иран или Централната банка на Иран, или ирански банки и кредитни или финансови институции, и предоставянето на свързани с това услуги, се разрешават от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Същото е валидно за всички физически или юридически лица или органи, които действат от тяхно име или се притежават и контролират от тях.

30. Съществуват ли ограничения по отношение на предоставянето на финансово подпомагане за търговия с Иран, включително експортни кредити, гаранции или застраховане?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) на държавите — членки на ЕС, вече не е забранено да поемат нови ангажименти за предоставяне на финансово подпомагане за търговия с Иран, включително предоставяне на експортни кредити, гаранции и застраховане на граждани и образувания от ЕС.

31. Съществуват ли ограничения по отношение на поемането на нови ангажименти за предоставяне на безвъзмездни средства или преференциални заеми на правителството на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) на държавите — членки на ЕС, вече не е забранено да поемат нови ангажименти за предоставяне на безвъзмездни средства, финансова помощ и преференциални заеми на

⁸⁰ Съгласно съответните разпоредби на СВПД заличаването от списъка на Ansar Bank и Mehr Bank е предвидено за датата на преход.

⁸¹ Приложение II, точка 3.2.3 от СВПД. Повече подробности за включените в консолидирания списък лица и образувания, подлежащи на санкции, и връзки към този списък може да се намерят на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

правителството на Иран, включително чрез участието им в международни финансови институции.

32. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на нови представителства или установяването на нови клонове или дъщерни подразделения на финансови институции в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) финансовите институции от ЕС могат да откриват представителства, дъщерни подразделения или банкови сметки в Иран. Допуска се и установяването на нови съвместни предприятия с ирански финансови институции. Финансовите институции от ЕС обаче не може да участват в банкови дейности с иранските банки, които продължават да фигурират в списъка на подлежащите на санкции на ЕС⁸².

Нефт, газ и нефтохимически продукти

33. Отмяната на санкциите засяга ли нефтохимическия сектор?

Да, дейностите, свързани с иранския нефтохимически сектор, попадат в обхвата на отмяната на санкциите, считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.)⁸³.

34. Допустими ли са закупуването, придобиването, продажбата или предлагането на пазара на петролни продукти, нефтохимически продукти и природен газ на или от Иран?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) са допустими закупуването, придобиването, продажбата или предлагането на пазара на петролни продукти, нефтохимически продукти и природен газ на или от Иран и предоставянето на свързани с това услуги⁸⁴.

35. Отмяната на санкциите върху иранския суров нефт, петролни продукти, нефтохимически продукти и втечен природен газ отнася ли се също и за осигуряването на транспорт?

Допускат се транспортът на ирански нефт и нефтохимически продукти и предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги,

⁸² В списъка остават две ирански банки: Ansar Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012. Повече подробности за включените в консолидирания списък лица и образувания, подлежащи на санкции, и връзки към този списък може да се намерят на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸³ Приложение II, точка 3.3.1 от СВПД.

⁸⁴ Приложение II, точки 1.2.2 и 1.2.5 от СВПД.

включително застраховка „защита и обезщетение“ (P&I). От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допускат също транспортът на ирански петролни продукти и втечнен природен газ и предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги, включително застраховка „защита и обезщетение“ (P&I). От датата на изпълнение се разрешават и други дейности и сделки, свързани с иранския нефт и природен газ, като например предоставянето на финансиране⁸⁵.

36. Отменени ли са санкциите за образувания като Националната иранска петролна компания?

Нито едно заличено от списъка образувание вече не подлежи на ограничителни мерки⁸⁶. От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) Националната иранска петролна компания и нейните вписани дъщерни подразделения и филиали са заличени от списъка на образуванията, спрямо които се прилагат ограничителни мерки, в резултат на което се отменят санкциите спрямо тези образувания и се разрешават сделките с тях.

37. Допустими ли са инвестициите в иранския нефтен, газов и нефтохимически сектор?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) е допустимо да се инвестира в иранския нефтен, газов и нефтохимически сектор⁸⁷.

38. Забранено ли е лица от ЕС да осъществяват бизнес с образувания от Иран, в които вписано от ЕС физическо лице или образувание притежава миноритарен дял или има неконтролиращо участие?

Забранено е лица от ЕС да предоставят пряк или непряк достъп до финансови средства или икономически ресурси на вписани в списъка лица и образувания⁸⁸. Критериите, съгласно които се установява наличие на контрол или собственост или дали на вписани лица и образувания е бил предоставен непряк достъп до средства или икономически ресурси, се съдържат в „Насоките относно прилагането и оценката на

⁸⁵ Приложение II, точка 3.3.1 от СВПД.

⁸⁶ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁸⁷ Приложение II, точка 1.2.4 от СВПД.

⁸⁸ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

ограничителните мерки (санкциите) в рамките на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС“⁸⁹.

Корабоплаване, корабостроене и транспорт

39. Допустима ли е доставката на кораби, предназначени за транспорт на ирански нефт и нефтохимически продукти?

Да, допуска се доставката на кораби, предназначени за транспорт или складиране на нефтени и нефтохимически продукти на невписани в списъка лица или образувания от Иран⁹⁰, както и на всички лица или образувания за транспорт на ирански нефтени или нефтохимически продукти⁹¹.

40. Допустим ли е износът към Иран на морско оборудване и технологии за корабостроене?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска износът на морско оборудване и технологии за корабостроене, поддръжка или ремонт към Иран или за невписани в списъка ирански⁹² или притежавани от Иран предприятия, които работят в този сектор⁹³.

41. Допустим ли е строежът и ремонтът на ирански кораби?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешават продажбата, доставката, трансферът или износът на морско оборудване и технологии за корабостроене, поддръжка или ремонт на Иран или ирански образувания, които работят в този сектор, като National Iranian Tanker Company (NITC) и Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL). От датата на изпълнение се разрешава също и участието в проектирането, строежа и ремонта на товарни кораби и нефтени танкери за Иран или

⁸⁹ Вж. хипервръзката към „Нови елементи относно понятията „собственост“ и „контрол“ и предоставянето на средства или икономически ресурси“ в раздел 8 за референтните документи.

⁹⁰ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹¹ Приложение II, точки 1.3.1 и 1.3.2 от СВПД.

⁹² Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹³ Приложение II, точка 3.4.1 от СВПД.

невписани в списъка ирански лица или притежавани от Иран предприятия⁹⁴, които работят в този сектор, като NITC и IRISL⁹⁵.

42. Допустимо ли е предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, на кораби, притежавани или контролирани от ирански лица?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, в т.ч. услуги, свързани с техническите спецификации, регистрационни и идентификационни номера от всякакъв характер, за ирански нефтени танкери и товарни кораби, притежавани или контролирани от неписани в списъка ирански⁹⁶ или притежавани от Иран предприятия, които работят в сектора на корабоплаването и корабостроенето, като NITC и IRISL.

43. Допустимо ли е предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, на плавателни съдове, притежавани или наети по договор от Иран?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, на плавателни съдове, притежавани или наети по договор от Иран, включително чартърни плавателни съдове, които не превозват забранени изделия⁹⁷.

Злато, други благородни метали, банкноти и монети

44. Допустимо ли е изсичането на монети за Иран или доставянето на новоотпечатани или неемитирани ирански деноминирани банкноти на Централната банка на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава доставянето на новоизсечени монети и новоотпечатани или неемитирани ирански деноминирани банкноти на или в полза на Централната банка на Иран⁹⁸.

45. Допустим ли е износът на диаманти в Иран?

⁹⁴ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹⁵ Приложение II, точка 3.4.1 от СВПД.

⁹⁶ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

⁹⁷ Приложение II, точка 3.4.4 от СВПД.

⁹⁸ Приложение II, точка 1.4.1 от СВПД.

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава продажбата, покупката, транспортирането или посредническите услуги, свързани с диаманти, в Иран⁹⁹.

46. Допустима ли е доставката, продажбата, покупката, трансферът, износът или вносът на злато и други благородни метали на и от Иран, правителството на Иран, неговите публични органи, дружества и агенции, всяко лице, образувание или орган, притежаван или контролиран от тях?

Да, допуска се продажбата, доставката, покупката, износът или трансферът на злато и благородни метали, предоставянето на свързани с това посреднически услуги, финансиране и услуги, свързани с ценни книжа, на или от или за правителството на Иран, неговите публични органи, дружества и агенции или Централната банка на Иран, всяко лице, образувание или орган, който действа от тяхно име или по тяхно указание, или всяко образувание или орган, притежаван или контролиран от тях.

Метали/софтуер

47. Отменени ли са всички ограничения за износа на софтуер?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава износът на софтуер в Иран, със следните изключения:

- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, специално разработен за използване в ядрената и военната промишленост, както е посочено в приложение VIIA към Регламент 267/2012 на Съвета;*
- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на софтуер, свързан с ядрено оборудване и технологии, както е посочено в приложения I и II към Регламент 267/2012 на Съвета;*

⁹⁹ Приложение II, точка 1.4.1 от СВПД.

- *От друга страна, продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер, свързан с балистични ракети, както е посочено в приложение III към Регламент 267/2012 на Съвета, все още подлежат на забрана.*

48. Кои метали все още подлежат на ограничение по отношение на продажбата, доставката или износа в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава износът на метали в Иран, със следното изключение:

- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентните органи на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на графит и необработени или полуобработени метали и предоставянето на техническа помощ или обучение, финансиране и финансова помощ. Списъкът на изделията, обхванати от това ограничение, е поместен в приложение VIIIБ към Регламент 267/2012 на Съвета.*

49. Позволено ли е дадено образувание да инвестира в производството или в съоръжение за производството на метали в Иран, обхванати от разрешителен режим за износ?

Да, СВПД не възпрепятства инвестирането в сектори в Иран, свързани със стоки, чиято продажба, доставка, трансфер или износ продължават да са предмет на разрешителен режим.

50. Продажбата или износът на алуминиев оксид за Иран подлежи ли на предварително разрешение от ЕС?

Списъкът на графит и необработени или полуобработени метали, предмет на предварително разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава членка за всеки отделен случай¹⁰⁰, е поместен в приложение VIIIБ към Регламент 267/2012 на Съвета.

51. Допустима ли е продажбата, доставката, трансферът, износът или предоставянето на техническа и финансова помощ, свързана със софтуер, на иранско лице, орган или образувание?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) вече не са забранени продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието¹⁰¹, включително

¹⁰⁰ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

¹⁰¹ Описан в приложение VIIА към Регламент 267/2012 на Съвета.

актуализациите му и предоставянето на свързани услуги, за всяко иранско лице, образуване или орган, или за използване в Иран, но са предмет на предварително разрешение, което се дава от компетентните органи на държавите членки за всеки отделен случай.

Мерки, свързани с разпространението на ядрено оръжие

52. Къде е поместен списъкът на стоките с двойна употреба, които могат да бъдат изнасяни в Иран?

Списъкът на стоките с двойна употреба, които могат да бъдат изнасяни в Иран — след получаване на предварително разрешение — е поместен в приложение I (списък на Групата на ядрените доставчици (NSG), части I и II) към Регламент 267/2012 на Съвета. Приложение II (автономен списък на ЕС) съдържа стоки от сходно естество¹⁰² със стоките с двойна употреба, които също може да бъдат изнасяни след получаване на предварително разрешение. Освен това в съответствие с разпоредбите на посочения регламент може да се подават заявления за лицензи за износ на други стоки с двойна употреба, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009.

53. Допустимо ли е да се подава заявление за лиценз за износ на стоки с двойна употреба в Иран?

Да, заявленията за лицензи за износ на стоки с двойна употреба следва да бъдат отправени до компетентния орган в съответната държава членка. Списъкът на компетентните национални органи е поместен в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета.

54. Валидно ли е разрешението за износ на стоки с двойна употреба, издадено от държава членка, в други държави — членки на ЕС?

Да, разрешенията за износ на стоки с двойна употреба, издадени от компетентните органи на държавата членка, в която е установен износителят, са валидни в целия Съюз.

55. Какъв е срокът за получаване на лиценз?

Това е въпрос за съответния компетентен орган, отговорен за издаването на лицензи.

¹⁰² Стоки и технологии, различни от включените в приложения I и III към Регламент 267/2012, които биха могли да допринесат за дейности, свързани с преработката или обогатяването на уран или с производството на тежка вода, или други дейности, несъвместими със СВПД.

56. В член 2г, параграф 3, буква б) от Регламент 267/2012 на Съвета се посочва, че държавите членки уведомяват МААЕ за доставените продукти, включени в списъка на NSG: Това отнася ли се и за двата списъка (NSG част I и II)?

Задължението за уведомяване се отнася и за двата списъка — част I и II — на Групата на ядрените доставчици (NSG) и се съдържа в приложение I към Регламент 267/2012 на Съвета.

- 56а. Какви са изискванията относно декларацията за крайната употреба при износ в Иран на стоките, изброени в приложение II към Регламент 267/2012?

Съгласно член 3а, параграф 6, член 3в, параграф 2 и член 3г, параграф 2, буква б) износителят е длъжен да представи декларация за крайната употреба, подписана от крайния потребител или получател в Иран („декларация за крайната употреба“) — или с помощта на образеца, установен в приложение IIа към Регламент 267/2012 на Съвета, или чрез равносвален документ. Това следва да се извърши в момента на подаване на заявлението за разрешение.

Не е необходима декларация за крайната употреба за временен износ на съответните изделия, тъй като крайната употреба на изделията не се извършва в държавата на местоназначение. Във всички останали случаи е задължителна декларация за крайната употреба, подписана от крайния потребител или получател в Иран.

- 56б. Какво означава временен износ на изделията, включени в приложение II към Регламент 267/2012, за Иран?

Понятието „временен износ“ в член 3а, параграф 6, член 3в, параграф 2 и член 3г, параграф 2, буква б) се отнася за ситуация, при която изделията напускат временно митническата територия на Съюза и/или държава членка и се връщат в първоначалното си състояние в предварително определен, относително кратък период от време. Това важи главно за ситуации, при които изделията се представят на панаири, изложения или конгреси.

Съгласно спецификациите на генералното разрешение на Съюза за износ ЕС004, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) 428/2009 „изложение или панаир“ означават търговски събития с определена продължителност, на които няколко изложители показват своите продукти на търговци или на широката общественост. „Научен конгрес“ означава научни събития, включващи подобни демонстрации или презентации. Кандидатите за временен износ трябва да гарантират връщането на съответните изделия на митническата територия на ЕС в

първоначалното им състояние, без отстраняване, копиране или разпространение на компоненти или програмни продукти, през 120 дневния срок на временния износ.

- 56в. Допустимо ли е да се изнасят изделията, включени в приложение II от Регламент 267/2012, когато местонахождението за целите на крайната употреба в Иран не е известно? При какви обстоятелства?

В член 3а, параграф 6, член 3в, параграф 2 и член 3г, параграф 2, буква б) от Регламент 267/2012 на Съвета е предвиден основният принцип да се предоставят подробности относно местонахождението на крайната употреба на изделията. В образеца за декларация за крайната употреба в приложение IIа от същия регламент се пояснява, че тази информация може да бъде пропусната в определени ситуации, при които получателят на изделията е търговец, търговец на дребно, продавач на едро или прекупвач, поради което крайният потребител и неговото местоположение все още не са известни към момента на подаване на заявлението за предварително разрешение.

При такива специфични ситуации, като се вземат предвид всички обстоятелства от значение по случая, компетентният орган си запазва възможността i) да разреши сделката при липса на информация за местонахождението на крайната употреба на доставените изделия, ако счете, че останалата предоставена информация е достатъчна, за да е сигурно, че изделията ще се използват в съответствие с посочения регламент, или ii) да откаже разрешението, ако това не е така.

- 56г. Може ли национален компетентен орган да изисква информация относно местонахождението за целите на крайната употреба на изнесените изделия, посочени в приложение II от Регламент 267/2012, след като е предоставено разрешение?

Ако компетентен орган разреши сделка при липса на информация за местонахождението на крайната употреба на доставените изделия (т.е. за специфичните ситуации, при които получателят на изделията е търговец, търговец на дребно, продавач на едро или прекупвач, поради което крайният потребител и неговото местоположение все още не са известни към момента на подаване на заявлението за предварително разрешение), Регламент 267/2012 на Съвета предвижда в член 3а, параграф 6а, член 3в, параграф 2а и член 3г, параграф 2, буква б), че такава информация трябва да бъде предоставена на по-късен етап, когато стане известна, ако компетентният орган я поиска. Ако поисканата от компетентния орган информация не бъде предоставена, той взема това

предвид при оценката на последващи заявления за разрешение от същия износител или до същия получател, по-специално що се отнася до наличието на разумни основания да се определи, че изделията ще допринесат за преработката или обогатяването на уран или производството на тежка вода, или за други ядрени дейности, несъвместими със СВПД, по смисъла на член 3а, параграф 4.

Оръжие и балистични ракети

57. Износът на оръжие също ли е предмет на предварително разрешение по канала на доставките?

Оръжейното ембарго на ЕС не беше вдигнато на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Санкциите, свързани с оръжие, включително предоставянето на свързани услуги, остават в сила до датата на преход.

Включване в списъка на лица, образувания и органи (замразяване на активи и забрана за издаване на визи)

58. Допустимо ли е осъществяването на стопанска дейност с лица и образувания в Иран? Има ли все още лица и образувания, които са включени в списък?

Да, принципно от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) е допустимо осъществяването на стопанска дейност с ирански лица или образувания, с изключение на онези, които продължават да фигурират в списък до датата на преход или са включени в списък по друг режим на санкции на ЕС, като по този начин все още подлежат на мерки за замразяване на активи, включително забрана за предоставяне на средства или икономически ресурси. Преди започване на делови отношения се препоръчва да се направи справка с тези списъци. Централният регистър на лица и образувания, които подлежат на санкции на ЕС, е на разположение в интернет¹⁰³.

59. Как да се провери дали дадено лице или образувание фигурира в списъка за санкции?

Всяко лице или образувание в рамките на ЕС и всички граждани на ЕС в целия свят носят отговорност за провеждането на надлежни проверки, за да се гарантира, че не предоставят средства или икономически ресурси на включено в списък лице.

¹⁰³ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

Централният регистър на лица и образувания, които подлежат на санкции на ЕС, е на разположение в интернет¹⁰⁴.

60. СВПД позволява ли налагането на нови санкции на ирански лица или образувания за оказване на подкрепа на правителството на Иран след датата на изпълнение?

В съответствие със СВПД Европейският съюз ще се въздържа от налагането на нови санкции на ирански лица или образувания изключително на основание оказване на подкрепа, например материална, логистична или финансова, на правителството на Иран.

Повторно въвеждане на санкции

61. Какво би довело до повторно въвеждане на икономически и финансови санкции на ЕС?

В случай на съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, и след изчерпване на всички мерки в рамките на механизма за разрешаване на спорове, ЕС повторно въвежда отменените от него санкции („възстановяване на предишното положение“). Следва да се отбележи, че всички страни по СВПД са решени да избегнат всяко действие, които би било определено като неспазване, и да избегнат повторно въвеждане на санкции, като участват в механизма за разрешаване на спорове.

62. Как ще бъдат въведени повторно санкции на ЕС при възстановяване на предишното положение?

След като бъдат изчерпани всички мерки в рамките на механизма за решаване на спорове, всички санкции на ЕС, предприети във връзка с иранската ядрена програма, чието действие е било спряно и/или прекратено, ще бъдат въведени повторно с решение на Съвета на ЕС въз основа на препоръка на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Франция, Германия и Обединеното кралство. Повторното въвеждане на санкции на ЕС в случай на съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, ще бъде осъществено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите.

¹⁰⁴ Актуализираният консолидиран списък с лицата и образуванията, подлежащи на санкции, може да се намери на адрес: <https://data.europa.eu/euodp/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions/resource/3a1d5dd6-244e-4118-82d3-db3be0554112> и чрез справка с картата на санкциите на ЕС (<https://sanctionsmap.eu/>).

63. Какво ще се стане с действащите договори в случай на повторно въвеждане на санкции на ЕС?

В случай на повторно въвеждане на санкции на ЕС, санкциите няма да се прилагат с обратна сила. Изпълнението на договори, сключени докато отмяната на санкциите по СВПД е била в сила и съгласно правната рамка на ЕС, ще бъде разрешено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите, за да се даде възможност на дружествата да прекратят дейността си. Подробностите относно срока, отпуснат за изпълнението на предишни договори, ще бъдат определени в правните актове, в които се предвижда повторното въвеждане на санкциите на ЕС. Например повторното въвеждане на санкции върху инвестиционни дейности няма да засягат с обратна сила инвестициите, направени преди датата на възстановяването на предишното положение, и изпълнението на договорите за инвестиции, сключени преди повторното налагане на санкции, ще бъде разрешено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите. Договорите, които са били разрешени, когато режимът на санкциите все още е бил в сила, няма да се обект на повторно въвеждане на санкции.

64. Датата на възстановяване на предишното положение ще бъде ли оповестена публично?

Повторното въвеждане на санкции на ЕС ще означава приемането на правни актове, с които се прекратява спирането на прилагането на членове в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, изменено с Решение 2015/1863 на Съвета, и с които се въвеждат повторно съответстващите членове в Регламент 267/2012 на Съвета. Тези правни актове ще бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и следователно ще бъдат публично достъпни¹⁰⁵.

Канал на доставките

65. Как функционира каналът на доставките?

Съветът за сигурност на ООН ще отговори на исканията на държавите за износ на определени стоки и за осъществяване на определени дейности в Иран (списък на NSG/приложение I към Регламент 267/2012 на Съвета) след препоръка на работната група за доставките/съвместната комисия.

66. Каква е ролята на работната група за доставките?

¹⁰⁵ Вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г.

Ролята на работната група за доставките е да прави прегледи и да отправя препоръки от името на съвместната комисия по предложения за трансфери или дейности в ядрената област в Иран чрез работна група за доставките¹⁰⁶.

67. Кой е „координаторът“, посочен в приложение IV, точка 6.4.1 от СВПД?

Върховният представител изпълнява функцията на координатор на работната група за доставките¹⁰⁷.

68. Как се гарантира поверителността на информацията при изпращане на заявление за разрешение, например относно чувствителна информация, свързана със стопанска дейност?

Функционирането на работната група за доставките е предмет на правилата за поверителност на ООН¹⁰⁸. В допълнение към поверителността на ООН, работната група за доставките спазва [Декларацията за поверителност в работната група за доставките и съвместната комисия по въпроси, свързани с канала на доставки](#).

69. Как работната група за доставките ще съобщава на националните органи за своите решения за предоставяне на разрешения?

Работната група за доставките ще разглежда заявленията и ще отправя препоръки към Съвета за сигурност на ООН, който ще съобщава решението си на компетентните национални органи.

¹⁰⁶ Приложение IV, точка 6.2 от СВПД.

¹⁰⁷ Приложение IV, точка 6.3 от СВПД.

¹⁰⁸ Приложение IV, точка 3.4 от СВПД.

9. Референтни документи

Съвместен всеобхватен план за действие (СВПД)

- СВПД

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- СВПД — Приложение I — Мерки в ядрената област

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- СВПД — Приложение II — Ангажименти, свързани със санкции

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

- СВПД — Приложение II — Приложени документи

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- СВПД — Приложение III — Сътрудничество в ядрената област за граждански цели

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- СВПД — Приложение IV — Съвместна комисия

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- СВПД — Приложение V — План за изпълнение

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Организация на обединените нации

- Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН

<https://www.un.org/securitycouncil/content/2231/background>

- Съвет за сигурност на ООН

<http://www.un.org/en/sc/>

Правни актове на ЕС

- Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 г. относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:02010D0413-20190529>

- Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=BG>

- Регламент 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 г. относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) 961/2010

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:02012R0267-20190529>

- Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (включително приложенията)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1861&from=BG>

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1452102679407&from=BG>

- Решение (ОВППС) 2016/37 на Съвета от 16 януари 2016 г. относно датата на прилагане на Решение (ОВППС) 2015/1863 за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:L:2016:0111:TOC>

- Известие: Информация относно датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 274, 18.10.2015 г., стр. 1) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 274, 18.10.2015 г., стр. 161)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:C:2016:0151:TOC>

- Решение за изпълнение (ОВППС) 2016/78 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0025.01.BUL&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0006.01.BUL&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1375 на Комисията от 29 юли 2016 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1477054608679&uri=CELEX:32016R1375>

- Решение (ОВППС) 2017/974 на Съвета от 8 юни 2017 г. за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1497335965624&uri=CELEX:32017D0974>

- Регламент (ЕС) 2017/964 на Съвета от 8 юни 2017 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1497336026549&uri=CELEX:32017R0964>

Други документи на ЕС в тази област

- Често задавани въпроси относно ограничителните мерки на ЕС

http://eeas.europa.eu/archives/docs/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_bg.pdf

- Насоки относно прилагането и оценката на ограничителните мерки в рамките на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=BG&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- Нови елементи относно понятията „собственост“ и „контрол“ и предоставянето на достъп до финансови средства или икономически ресурси

<https://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=BG&f=ST%209068%202013%20INIT>

- Най-добри практики на ЕС за ефективно прилагане на ограничителни мерки

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8519-2018-INIT/bg/pdf>

- Карта на санкциите на ЕС

<https://www.sanctionsmap.eu/#/main>